

Vzťah štátu a obce na príklade garantovaných energetických služieb
Relationship between state and municipality on the example of guaranteed
energy services

JUDr. Zuzana Gálisová

Paneurópska vysoká škola, Fakulta práva, Ústav verejného práva

Anotácia

Príspevok sa zaoberá vzťahom medzi štátom a obcou v oblasti energetickej efektívnosti, a to rozborom novely zákona o energetickej efektívnosti z hľadiska uzatvárania zmlúv o energetickej efektívnosti pre verejný sektor. Primárnou úlohou príspevku je analýza zmluvy o energetickej efektívnosti pre verejný sektor, ktorú uzatvára obec so štátom a súvisiacich právnych predpisov, ktoré dotvárajú komplexné fungovanie štátu a obce v oblasti energetickej efektívnosti. Jednou z opisovaných oblastí príspevku je aj možný dotyk s Ústavou Slovenskej republiky pri strete štátu s obcou v otázke, či štát autoritatívne nezasiahol do samosprávneho postavenia obcí pri určení obsahu zmluvy o energetickej efektívnosti priamo zo zákona, konkrétne do samostatného hospodárenia obcí s vlastným majetkom a so svojimi finančnými prostriedkami.

Annotation

The article deals with the relationship between the state and the municipality in the area of energy efficiency by analyzing the amendment to the Energy Efficiency Act in terms of contracting energy efficiency contracts for the public sector. The primary task of the article is to analyze the energy efficiency contract for the public sector, which is concluded by the municipality with the state and related legislation that complete the complex functioning of the state and municipalities in the area of energy efficiency. One of the described areas of the article is also possible contact with the Constitution of the Slovak Republic in the clash between state and municipality in question, if the state did not interfere authoritatively in the self-governing position of municipalities in determining the content of the energy efficiency contract directly from the law, specifically to independent economy of municipalities with own assets and own funds.

Kľúčové slová

energetická efektívnosť, verejný sektor, zmluva o energetickej efektívnosti, garantovaná úspora energie, spolupráca medzi štátom a obcou, poskytovateľ energetickej služby, prijímateľ energetickej služby.

Key words

energy efficiency, public sector, energy efficiency contract, guaranteed energy saving, cooperation between state and municipality, energy service provider, energy service recipient

Úvod

Spolupráca medzi štátom a obcou sa vymedzuje zákonom, ktorý reguluje práva a povinnosti štátu, ako aj obce za účelom dosiahnutia konkrétneho cieľa v tej ktorej oblasti verejnej správy. Právnym predpisom, ktorý upravuje vzťah štátu a obce v oblasti energetickej efektívnosti, je zákon č. 321/2014 Z. z. o energetickej efektívnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 4/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o energetickej efektívnosti“). Zákon o energetickej efektívnosti sa v porovnaní s doterajším zákonom, ktorý upravoval vzťahy v tejto oblasti (zákon č. 476/2008 Z. z. o efektívnosti pri používaní energie (zákon o energetickej efektívnosti) a o zmene a doplnení zákona č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 17/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov) zaoberá primárne nielen konečnou energetickou spotrebou, ale celým energetickým reťazcom, vrátane premeny, prenosu, prepravy, distribúcie a spotreby energie vo všetkých oblastiach hospodárstva. Energetickou efektívnosťou podľa zákona o energetickej efektívnosti je „proces, ktorý prispieva k zvýšeniu energetickej účinnosti alebo k zníženiu energetickej náročnosti premeny, distribúcie alebo spotreby energie pri zohľadnení technických, hospodárskych alebo prevádzkových zmien, alebo zmien správania koncových odberateľov a konečných spotrebiteľov.“ Podľa uvedenej definície energetickej efektívnosti, tento proces zahŕňa aj správanie konečných spotrebiteľov. Na účely vymedzenia vzťahu štátu a obce v danej oblasti je potrebné zameranie na technické, hospodárske a prevádzkové zmeny.

Vzhľadom k cieľu, ktorým je v oblasti životného prostredia dosiahnutie úspor energie, zákonodarca reagoval novelou zákona o energetickej efektívnosti, a to zákonom č. 4/2019 Z. z. zmenami najmä v oblasti verejnej správy, ktorú definoval ako verejný sektor, pretože má obrovský potenciál na úsporu energie. Zákonodarcov cieľ bol uložiť povinnosť šetriť energiou predovšetkým tým, ktorí môžu spotrebu významne znížiť. Vzhľadom k tomu, že za verejný sektor sa považuje aj územná samospráva, je potrebné zvýrazniť spoluprácu medzi štátom a obcou, ako jednotkou územnej samosprávy významne ovplyvňujúcou kvalitu života obyvateľov na danom území.

Oblasti spolupráce medzi štátom a obcou

Prvou oblasťou, kde dochádza ku vzájomnej kooperácii štátu a obce v oblasti energetickej efektívnosti, a teda v oblasti „úspory energie“ je legálne vymedzenie zmluvy o energetickej efektívnosti pre verejný sektor. Podľa § 18 ods. 1 zákona o energetickej efektívnosti *„Zmluva o energetickej efektívnosti, ktorej prijímateľom garantovanej energetickej služby je verejný subjekt, je zmluvou o energetickej efektívnosti pre verejný sektor. Predmetom zmluvy o energetickej efektívnosti pre verejný sektor je zlepšenie energetickej efektívnosti budovy alebo zariadenia. Zmluva o energetickej efektívnosti pre verejný sektor nemôže mať dôsledky na výšku dlhu verejnej správy v jednotnej metodike platnej pre Európsku úniu.*

Zmluva o energetickej efektívnosti pre verejný sektor (ďalej len „zmluva o energetickej efektívnosti“) musí byť v súlade s metodikou Eurostatu vydanou 8. mája 2018, a preto spôsob financovania zmluvy musí zabezpečiť, aby zmluva nezvyšovala verejný dlh Slovenskej republiky. Na tento účel zákonodarca reagoval splnomocňovacím ustanovením v § 18 ods. 6 zákona o energetickej efektívnosti, v ktorom splnomocňuje Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, aby na svojom webovom sídle zverejnilo vzor zmluvy o energetickej efektívnosti vrátane metodiky na prípravu a realizáciu garantovanej energetickej služby. Oba vzory vypracuje ministerstvo hospodárstva v spolupráci

s Ministerstvom financií Slovenskej republiky. Podľa § 18 odseku 6 zákona o energetickej efektívnosti za zmluvu o energetickej efektívnosti, ktorá nemá dôsledky na výšku dlhu verejnej správy v jednotnej metodike platnej pre Európsku úniu sa považuje zmluva, ktorá je v súlade so vzorom zmluvy o energetickej efektívnosti pre verejný sektor a metodikou na prípravu a realizáciu garantovanej energetickej služby pre verejný sektor. Zákonodarca autoritatívne *ex lege* ustanovil obsah zmluvy o energetickej efektívnosti bez toho, aby obec mohla ovplyvniť podstatné náležitosti a uzatvorenie takejto zmluvy. Uvedená požiadavka záväznosti vzorovej zmluvy o energetickej efektívnosti, ako aj druhá požiadavka týkajúca sa iba takých zmlúv, ktoré spĺňajú podmienky jednotnej metodiky platnej pre Európsku úniu, má tendenciu sa javiť ako neprimeraný zásah zo strany zákonodarcu do zmluvnej slobody obce a práva obce na samostatné hospodárenie. Podľa článku 65 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky „Obec a vyšší územný celok sú právnické osoby, ktoré za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodária s vlastným majetkom a so svojimi finančnými prostriedkami.“ Obec je samosprávna územná jednotka, ktorá samostatne hospodári s vlastným majetkom a so svojimi finančnými prostriedkami. Iba zákonom možno určovať podmienky hospodárenia obcí, a teda nie dokumentom zmluvou o energetickej efektívnosti, ktorý nemá ani formu podzákonného právneho predpisu, ale iba vzoru, ktorý je zverejnený na webovom sídle ústredného orgánu štátnej správy. Priama záväznosť zmlúv o energetickej efektívnosti zasahuje do historického konceptu obce, ktorým je samostatné hospodárenie a rozhodovanie. „Územná samospráva bola vnímaná ako výraz slobody v spoločnosti. Jej vytvorenie prostredníctvom vzniku komún, obcí, okresov, krajov bolo pokusom obmedziť prenikanie (zasahovanie) ústredných orgánov (najmä výkonných) do záležitostí miestnych komunít.“^[1] V súlade s článkom 67 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky „Povinnosti a obmedzenia pri výkone územnej samosprávy možno obci a vyššiemu územnému celku ukladať zákonom a na základe medzinárodnej zmluvy podľa čl. 7 ods. 5. Štát môže zasahovať do činnosti obce a vyššieho územného celku len spôsobom ustanoveným zákonom.“ Aby sa zákonodarca dostal do roviny zákona, nemohol by záväznosť predmetnej zmluvy presúvať na webové sídlo ústredného orgánu štátnej správy, ale obsah zmluvy by vymedzil v zákone. „Ustanovenie Čl. 67 ods. 3 nadväzuje na Čl. 2 ods. 2 ústavy a smeruje voči všetkým orgánom verejnej moci, ktoré môžu do činnosti obce a vyššieho územného celku zasahovať len spôsobom ustanoveným zákonom. To znamená, že orgán verejnej moci pri zásahu do činnosti obce alebo vyššieho územného celku nemôže „spôsob ustanovený zákonom“ vyložiť širšie, nad rámec tohto zákona, ani nemôže spôsob „ustanovený zákonom“ pre určitý prípad (situáciu) podľa vlastnej úvahy uplatniť v inom prípade (situácii), než ju určuje zákon umožňujúci zásah do činnosti obce alebo vyššieho územného celku. Akýkoľvek iný než zákonný zásah do činnosti obce a vyššieho územného celku je porušením ich práva na samosprávu (ktoré síce ústava výslovne nezakotvuje, ale jeho jednotlivé atribúty možno z jednotlivých ustanovení ústavy spoľahlivo odvodiť) a umožňuje im využiť v záujme ochrany tohto práva všetky ústavné i zákonné prostriedky vyplývajúce z právneho poriadku Slovenskej republiky, vrátane práva na podanie ústavnej sťažnosti podľa Čl. 127a ústavy.“^[2] Jednoznačné nie je ani to, v akom rozsahu sa zmluva o energetickej efektívnosti dá považovať za záväznú, nakoľko obsah zmluvy tvoria aj ďalšie náležitosti zmluvy nad rámec zákona o energetickej efektívnosti. Dôležité okolnosti pri uzatváraní zmluvy o energetickej efektívnosti sú aj jednotlivé špecifiká obcí, ktoré je potrebné zohľadňovať. Všeobecná záväznosť vzorovej zmluvy pre všetky projekty garantovanej energetickej služby všetkých verejných subjektov neumožňuje realizáciu projektov, ktoré síce nie sú v súlade s metodikou Eurostatu, ale napriek tomu predstavujú prínos pre energetickú efektívnosť verejného sektora. Takáto úprava vylučuje využitie výhod vyplývajúcich z realizácie projektov

zvyšovania energetickej efektívnosti realizovaných formou Garantovanej energetickej služby v takých prípadoch, ktoré nespĺňajú podmienky jednotnej metodiky platnej pre Európsku úniu. V praxi môže ísť napríklad o projekty zamerané na rekonštrukciu zdrojov tepla vo verejných budovách. Realizácia takéhoto typu projektov prostredníctvom Garantovanej energetickej služby v praxi prináša výhody, ako napríklad zabezpečenie financovania investícií, zníženia prevádzkových nákladov a garanciu za dosiahnutie úspor energie prevyšujúce nevýhody plynúce z limitovaného vplyvu týchto projektov na verejný dlh. Generálnym zákazom týchto projektov mimo metodiky Eurostatu tak dôjde k ekonomicky neodôvodnenému obmedzeniu potenciálu zvyšovania energetickej efektívnosti verejných budov a zníženiu objemu benefitov, ktoré využitie Garantovaných energetických služieb vo verejnom sektore prináša. Takáto úprava predstavuje zásah do kompetencií samosprávy starať sa o svoj majetok.

Zmluva o energetickej efektívnosti musí spĺňať obsahové náležitosti podľa § 18 ods. 2 zákona o energetickej efektívnosti. Ide o tieto obligatórne náležitosti : *„zmluvne určené hodnoty zlepšenia energetickej efektívnosti, záruka garantovaných úspor energie počas trvania zmluvy alebo dátum, kedy sa má zmluvne určená hodnota zlepšenia energetickej efektívnosti dosiahnuť, referenčná spotreba energie v energetickom a finančnom vyjadrení, prepočet garantovaných úspor energie, ak sa zmenia vstupné parametre oproti referenčnej spotrebe energie, povinnosti zmluvných strán, ak sa nedosiahnu zmluvne určené hodnoty zlepšenia energetickej efektívnosti, povinnosti zmluvných strán, ak sa prekročia zmluvne určené hodnoty zlepšenia energetickej efektívnosti, a spôsob použitia peňažného rozdielu, povinnosť poskytovateľa garantovanej energetickej služby predkladať prijímateľovi garantovanej energetickej služby aspoň raz ročne správu o vyhodnotení zmluvne určených hodnôt zlepšenia energetickej efektívnosti, povinnosť prijímateľa garantovanej energetickej služby uhradiť cenu garantovanej energetickej služby v určenom termíne a spôsob úhrady, spôsob a formu platieb za služby, úspory a investície, spôsob financovania garantovanej energetickej služby, ktorý nemá dôsledky na výšku dlhu verejnej správy v jednotnej metodike platnej pre Európsku úniu, zodpovednosť poskytovateľa garantovanej energetickej služby za správnosť projektu a za realizáciu navrhnutých opatrení na zlepšenie energetickej efektívnosti, povinnosť prijímateľa garantovanej energetickej služby zabezpečiť podmienky na realizáciu opatrení na zlepšenie energetickej efektívnosti, povinnosť prijímateľa garantovanej energetickej služby zabezpečiť správne prevádzkovanie dodanej technológie, zariadenia alebo budovy, doba vykonávania opatrení na zlepšenie energetickej efektívnosti, doba, na ktorú sa zmluva uzatvára, ustanovenia o meraní a overovaní dosiahnutých garantovaných úspor energie, ustanovenia o kontrolách kvality, ustanovenia zahŕňajúce rovnocenné požiadavky do všetkých subdodávateľských zmlúv s tretími stranami, povinnosť dokumentovať všetky zmeny uskutočnené počas projektu, podmienky odstúpenia od zmluvy a výpovednú lehotu zmluvy, ak bola zmluva uzatvorená na dobu neurčitú; výpovedná lehota nemôže byť dlhšia ako jeden rok od doručenia výpovede a začína plynúť od prvého dňa mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bola doručená výpoveď, popis stavu, v akom má byť majetok vo vlastníctve alebo v správe prijímateľa garantovanej energetickej služby ku dňu skončenia zmluvy o energetickej efektívnosti pre verejný sektor.*

Novelou č. 4/2019 Z. z. sa spresňuje definícia zmluvy o energetickej efektívnosti v súlade so zákonmi upravujúcimi majetok obcí, vyšších územných celkov, verejnoprávnych inštitúcií a štátu. Podľa § 18 ods. 2 písmena o) zákona o energetickej efektívnosti *„Zmluva o energetickej efektívnosti pre verejný sektor musí obsahovať rozsah a podmienky prenechania majetku vo vlastníctve alebo v správe prijímateľa garantovanej energetickej služby poskytovateľovi garantovanej energetickej služby“*. Podľa zákona

Slovenskej národnej rady č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o majetku obcí“) obecné zastupiteľstvo podľa § 9 ods. 2 písm. h) schvaľuje *„zámer realizovať zlepšenie energetickej efektívnosti budovy alebo zariadenia vo vlastníctve obce prostredníctvom energetickej služby s garantovanou úsporou energie poskytovanej na základe zmluvy o energetickej efektívnosti pre verejný sektor“*. Obecné zastupiteľstvo ako kolektívny orgán obce by mal rozhodnúť, či obec bude realizovať rekonštrukciu budovy alebo obnovu budovy alebo zariadenia vo vlastníctve obce prostredníctvom energetickej služby s garantovanou úsporou energie poskytovanej na základe zmluvy o energetickej efektívnosti pre verejný sektor podľa zákona o energetickej efektívnosti. Zámer schválený obecným zastupiteľstvom by mal obsahovať dostatok informácií, a to napríklad vyhodnotenie aktuálneho technického stavu budovy, náklady na prevádzku budovy vrátane spotrebovaného množstva energií, kalkuláciu nákladov na opravu a údržbu, plán ďalšieho využitia budovy, potenciál energetických úspor, plán modernizácie, plán obnovy alebo rekonštrukcie budovy a predpokladané parametre budovy po jej modernizácii, obnove, rekonštrukcii.

Ďalším ustanovením, ktoré prepája zákon o energetickej efektívnosti so zákonom o majetku obcí je § 18 ods. 2 písmena p) zákona o energetickej efektívnosti, podľa ktorého *„Zmluva o energetickej efektívnosti pre verejný sektor musí obsahovať spôsob a termín nadobudnutia inštalovaného zariadenia do vlastníctva alebo správy prijímateľa garantovanej energetickej služby; termín nadobudnutia inštalovaného zariadenia musí byť dohodnutý najneskôr dňom jeho odovzdania do prevádzky*.

Na zabezpečenie garantovaných energetických služieb vo verejnej správe zákonodarca vymedzil rozsah, v akom môže obec prenechať svoj majetok poskytovateľovi energetickej služby s garantovanou úsporou energie na základe zmluvy o energetickej efektívnosti.

Podľa § 9f ods. 1 zákona o majetku obcí je taxatívne vymedzený rozsah prenechania majetku obce takto:

„a) obnovu budovy alebo stavebné úpravy budovy, ktorými sa vykonáva zásah najmä do jej obalovej konštrukcie zateplením obvodového plášťa a strešného plášťa a výmenou pôvodných otvorových výplní,

b) obnovu technického zariadenia budovy,

c) údržbu a opravy obnovennej časti budovy podľa písmena a),

d) zriadenie, rekonštrukciu, modernizáciu alebo výmenu technických systémov vykurovania, prípravy teplej vody, vetrania, chladenia, osvetlenia budov a ich kombinácie, energetického zariadenia, osvetľovacieho alebo iného zariadenia, ktoré spotrebúva energiu,

e) prevádzku, údržbu a opravy zariadenia podľa písmen b) a d),

f) inštaláciu merania a riadenia,

g) zabezpečenie likvidácie zariadenia podľa písmen b) a d) podľa osobitných predpisov z dôvodov jeho úplného opotrebenia alebo poškodenia, zrejmej zastaranosti alebo nehospodárnosti v prevádzke, pre ktoré nemôže slúžiť na svoj účel alebo určenie.“

Taxatívne vymedzený účel použitia majetku obce nemožno prekročiť ani na základe dohody zmluvných strán. Zmluva o energetickej efektívnosti sa priamo *ex lege* stane v tých častiach neplatná, ktoré

umožnia prenechanie majetku obce na iné účely, ako sú ustanovené v § 9f ods. 1 zákona o majetku obcí.

Obnovou budovy sa rozumie zásah do jej obalovej konštrukcie. Ide nielen o hĺbkovú obnovu budovy, ale aj o významnú obnovu budovy podľa § 2 ods. 7 zákona č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o energetickej hospodárnosti budov“). Hĺbkovú obnovu budovy upravuje zákon o energetickej efektívnosti v § 9 ods. 2 písm. a) podľa ktorého je *„hĺbkovou obnovou budovy uskutočnenie významnej obnovy budovy a významnej obnovy technického zariadenia budovy, ktorou sa dosiahne zaradenie budovy do minimálnej energetickej triedy požadovanej podľa osobitného predpisu, pri ktorej sa zohľadní životný cyklus jednotlivých prvkov budovy a ktorá sa uskutoční jednorazovo alebo postupne v súlade s projektovou dokumentáciou,“*. Uskutočnením hĺbkovej obnovy budovy sa dosiahne zaradenie budovy do minimálnej energetickej triedy požadovanej podľa zákona o energetickej hospodárnosti budov. Významnou obnovou budovy sú podľa § 2 ods. 7 zákona o energetickej hospodárnosti budov stavebné úpravy existujúcej budovy, ktorými sa vykonáva zásah do jej obalovej konštrukcie v rozsahu viac ako 25 % jej plochy, najmä zateplením obvodového plášťa a strešného plášťa a výmenou pôvodných otvorových výplní. Významnú obnovu budovy možno uskutočniť jej jednorazovou stavebnou úpravou alebo postupnými čiastkovými stavebnými úpravami. Významnou obnovou technického zariadenia budovy podľa zákona o energetickej efektívnosti sa považujú zmeny, ktoré sa uskutočňujú vo vnútri budovy. Ide o obnovu technického systému vykurovania, prípravy teplej vody, vetrania, chladenia, osvetlenia budov a ich kombinácie, ktorej investičné náklady sú vyššie ako 50 % investičných nákladov na obstaranie nového porovnateľného technického zariadenia budovy. Od obnovy technického zariadenia budovy podľa § 9f ods. 1 písm. b) zákona o energetickej efektívnosti sa osobitne upravujú technické systémy vykurovania, prípravy teplej vody, vetrania, chladenia, osvetlenia budov a ich kombinácie, energetické zariadenia podľa § 12 ods. 1 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike v znení neskorších predpisov, osvetľovacie alebo iné zariadenia, ktoré spotrebúvajú energiu uvedené v § 9f ods. 1 písm. d) zákona o energetickej efektívnosti. V takomto prípade pôjde o zriadenie, rekonštrukciu, modernizáciu alebo výmenu samostatného technického zariadenia, ktoré nemá charakter súčasti hlavnej veci, alebo ide o takú obnovu technického zariadenia budovy, ktorá nenapĺňa znaky významnej obnovy podľa § 9 ods. 2 písm. b) zákona o energetickej efektívnosti.

Zmluvou o energetickej efektívnosti sa nepreneháva majetok obce do užívania poskytovateľa energetickej služby s garantovanou úsporou energie. Uvedená zmluva má umožniť realizáciu nevyhnutných zásahov do majetku obce napríklad pri jeho obnove, modernizácii, údržbe. Nejde teda o dočasne prebytočný majetok obce, ktorý sa dáva do užívania inej osobe. Preto poskytovateľ energetickej služby s garantovanou úsporou energie nebude mať k dispozícii celý majetok obce, ani nebude zabezpečovať prevádzku celej obnovennej budovy. Výnimku z tejto zásady predstavuje iba prenechanie zariadení uvedených v § 9f písmenách b) a d) zákona o majetku obcí, ktoré bude poskytovateľ energetickej služby s garantovanou úsporou energie oprávnený aj povinný prevádzkovať, ak to zmluva o energetickej efektívnosti predpokladá. Poskytovateľ energetickej služby s garantovanou úsporou energie bude vlastníkom zariadenia len do času, ktorý je dohodnutý v zmluve o energetickej efektívnosti, najneskôr však do odovzdania zariadenia do prevádzky podľa § 18 ods. 2 písm. p) zákona o energetickej efektívnosti. Napríklad ak pôjde o zateplenie budovy, alebo výmenu okien alebo strechy, nestáva sa poskytovateľ energetickej služby s garantovanou úsporou energie vlastníkom tohto majetku.

Takúto budovu nebude môcť poskytovateľ energetickej služby s garantovanou úsporou energie prevádzkovať, ale bude v rozsahu zmluvy o energetickej efektívnosti zabezpečovať údržbu a opravy vykonanej budovy. S majetkom obce, ktorý je predmetom zmluvy o energetickej efektívnosti, bude môcť obec voľne nakladať, aj prevodom vlastníctva. Na nadobúdateľa tohto majetku prechádzajú všetky práva a povinnosti prijímateľa energetickej služby s garantovanou úsporou energie. Zmena vlastníka nemá vplyv na trvanie zmluvy o energetickej efektívnosti. Z dôvodu zmeny vlastníka môže túto zmluvu vypovedať len poskytovateľ energetickej služby s garantovanou úsporou energie.

Záver

„Na jednej strane štát prenecháva správu vlastných záležitostí na nezávislom a autonómnom rozhodovaní územných samosprávnych celkov, na druhej strane si ponecháva významné dozorné a kontrolné oprávnenia, a to predovšetkým v záujme zabezpečovania ústavnosti a zákonnosti v konaní obcí a samosprávnych krajov.“^[3]

Štát teda môže zasahovať do záležitostí obce, ale iba ako dozorný a kontrolný orgán, autoritatívne zásahy nemajú v právnom poriadku právny základ.

Ochrana životného prostredia, ktorá zahŕňa aj úsporu energií v akejkoľvek forme určite má byť spoločným záujmom štátu a obce, kde je potrebné hľadať spoločnú spoluprácu. Tá by sa však mala realizovať tak, aby na jednej strane bolo zachované historické poňatie územnej samosprávy ako nositeľa samostatného rozhodovania na jednej strane a súčinnosť poskytnutá štátom na strane druhej. Je potrebné rešpektovať ústavné zakotvenie územnej samosprávy ako formy uskutočňovania verejnej moci na vymedzenom území v demokratickom a právnom štáte. Preto by sa vôľa zákonodarcu mala upriamiť skôr na vymedzenie podstatných náležitostí zmluvy čo do opisu, čím by sa zmäkčilo autoritatívne vymedzenie obsahu zmluvy o energetickej efektívnosti, a to najmä vzhľadom na špecifiká tej ktorej obce.

Zoznam použitej literatúry

Čič, M. a kol., Komentár k Ústave Slovenskej republiky, Bratislava: EUKÓDEX, s.r.o., 2012, str. 832.

Právne predpisy

Zákon Slovenskej národnej rady č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov

Ústava Slovenskej republiky

Zákon č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Zákon č. 476/2008 Z. z. o efektívnosti pri používaní energie (zákon o energetickej efektívnosti) a o zmene a doplnení zákona č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 17/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov

Zákon č. 321/2014 Z. z. o energetickej efektívnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 4/2019 Z. z.

Poznámky pod čiarou

[1] Čič, M. a kol. *Komentár k Ústave Slovenskej republiky*: EUROKÓDEX, s.r.o., 2012, str. 405.

[2] Čič, M. a kol. *Komentár k Ústave Slovenskej republiky*: EUROKÓDEX, s.r.o., 2012, str. 425-426.

[3] Čič, M. a kol. *Komentár k Ústave Slovenskej republiky*: EUROKÓDEX, s.r.o., 2012, str. 407.